METEOROLOGIA

Setze municipis gironins ja acumulen aquest any més pluja que la seva mitjana anual

Palafrugell supera en un 20% la precipitació anual habitual, mentre que Espolla, Torroella de Fluvià, Portbou i Roses també registren excessos destacats

DdG
Girona

Setze estacions automàtiques del Servei Meteorològic de Catalunya situades a les comarques gironines ja han recollit aquest 2026 més pluja de la que registren, de mitjana, durant tot un any. Les dades acumulades fins al 8 d'octubre mostren que diversos punts de l'Empordà, el Gironès, la Selva i el Ripollès han superat la precipitació anual habitual quan encara falten gairebé tres mesos per acabar l'any. Palafrugell, amb un excés del 20%, és un dels casos més destacats, juntament amb Espolla, Torroella de Fluvià, Portbou i Roses.

El balanç gironí s'emmarca en un any plujós a bona part de Catalunya. Segons les dades del Meteocat analitzades per l'Agència Catalana de Notícies, 44 estacions, aproximadament una quarta part de la xarxa automàtica, ja han superat la precipitació mitjana anual. A més, vuit de cada deu estacions catalanes amb més de vint anys de dades han recollit més pluja entre l'1 de gener i el 8 d'octubre que la mitjana d'aquest mateix període.

L'Empordà concentra els excessos més importants. Set de les nou estacions de l'Alt Empordà i quatre de les cinc del Baix Empordà ja han superat la precipitació habitual de tot un any. A Palafrugell s'han acumulat 556 litres per metre quadrat, un 20% més que la mitjana anual. Espolla suma 706,1 litres, amb un excés del 19%; Torroella de Fluvià, 588,3 litres (+18%); Portbou, 599,1 (+15%), i Roses, 605,8 (+12%).

A l'Alt Empordà també han superat la mitjana anual el pantà de Darnius-Boadella, amb 752,5 litres, Castelló d'Empúries, amb 555,3, i Sant Pere Pescador, amb 581,6. En canvi, Cabanes i Navata, tot i registrar precipitacions superiors a les habituals fins a principis d'octubre, encara no han assolit la mitjana dels dotze mesos.

Al Baix Empordà, a més de Palafrugell, han superat el llindar anual Castell d'Aro (628,7 litres), la Bisbal d'Empordà (622,1) i Torroella de Montgrí (606,7).

Al Gironès, Cassà de la Selva acumula 756,4 litres i Fornells de la Selva, 696,5, quantitats que també superen la mitjana anual. Girona ciutat, amb 602,3 litres, registra més pluja de l'habitual fins al 8 d'octubre, però encara no ha arribat a la mitjana de tot l'any.

A la comarca de la Selva, Santa Coloma de Farners presenta un dels acumulats més elevats fora del Pirineu, amb 782,7 litres, i també ha superat la mitjana anual. Anglès, amb 618,6 litres, i Fogars de la Selva, amb 528,4, encara es mantenen per sota d'aquest llindar.

Al Pla de l'Estany, Banyoles acumula 673,9 litres i també s'acosta a la mitjana anual.

Més de mil litres al Ripollès

El Ripollès concentra els registres absoluts més elevats de les estacions gironines. Sant Pau de Segúries suma 1.064,1 litres fins al 8 d'octubre, el màxim de la demarcació, i supera en un 6% la seva mitjana anual. Ulldeter també ha superat els mil litres, amb 1.023,7. Sant Joan de les Abadesses, amb 857 litres, ja ha superat la precipitació anual habitual, mentre que Molló-Fabert (944,8) i Núria (815,7) encara es mantenen per sota.

A la Garrotxa, la Vall d'en Bas acumula 806,2 litres i Olot, 800,2. Totes dues estacions han recollit més pluja de l'habitual fins a principis d'octubre, però encara no han assolit la mitjana anual. A la Cerdanya, les diferències són menys pronunciades, amb registres més propers als valors habituals.

Any plujós a Catalunya

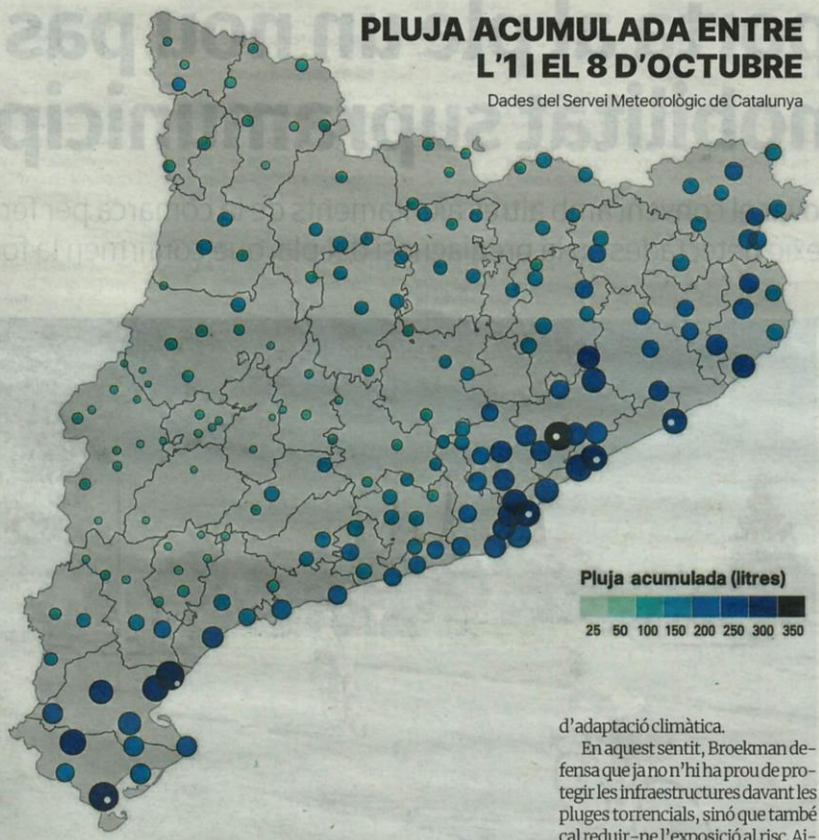
Al conjunt de Catalunya, els excessos de precipitació també són destacats a les Terres de l'Ebre i a l'àrea metropolitana de Barcelona. L'Observatori Fabra acumula uns 734 litres, davant dels 567 de mitjana anual. La Roca del Vallès supera aquest referent en un 25%; Sant Cugat del Vallès, en un 24%, i el Raval de Barcelona, en un 19%.

Els aiguats de principis d'octubre han contribuït decisivament a aquests registres. Granollers va recollir 361 litres entre l'1 i el 8 d'octubre, una quantitat equivalent al 62% de la seva precipitació mitjana anual. A l'Ametlla de Mar van caure 330 litres durant el mateix episodi, i a les Cases d'Alcanar, 320, gairebé dues terceres parts de la pluja habitual de tot un any.■

Pluja acumulada el 2026 respecte a la mitjana fins a l'octubre i respecte a la precipitació anual fins al desembre

Comarca	Estació	l/m² acumulats fins al 8 d'octubre	Deviació respecte la mitjana anual	Mitjana anual superada?
Alt Empordà	Cabanes	681,9	+30%	No
Alt Empordà	Castelló d'Empúries	555,3	+50%	Sí
Alt Empordà	Espolla	706,1	+70%	Sí
Alt Empordà	Navata	607,2	+25%	No
Alt Empordà	Pantà de Darnius-Boadella	752,5	+40%	Sí
Alt Empordà	Portbou-coll dels Belitres	599,1	+70%	Sí
Alt Empordà	Roses	605,8	+70%	Sí
Alt Empordà	Sant Pere Pescador	581,6	+60%	Sí
Alt Empordà	Torroella de Fluvià	588,3	+65%	Sí
Baix Empordà	Castell d'Aro	628,7	+65%	Sí
Baix Empordà	La Bisbal d'Empordà	622,1	+45%	Sí
Baix Empordà	La Tallada d'Empordà	570,0	+35%	No
Baix Empordà	Palafrugell	556,0	+50%	Sí
Baix Empordà	Torroella de Montgrí	606,7	+60%	Sí
Gironès	Cassà de la Selva	756,4	+50%	Sí
Gironès	Fornells de la Selva	696,5	+50%	Sí
Gironès	Girona	602,3	+15%	No
Pla de l'Estany	Banyoles	673,9	+35%	No
Selva	Anglès	618,6	+15%	No
Selva	Santa Coloma de Farners	782,7	+45%	Sí
Garrotxa	La Vall d'en Bas	806,2	+20%	No
Garrotxa	Olot	800,2	+10%	No
Ripollès	Molló-Fabert	944,8	+10%	No
Ripollès	Núria	815,7	+5%	No
Ripollès	Sant Joan de les Abadesses	857,0	+40%	Sí
Ripollès	Sant Pau de Segúries	1.064,1	+30%	Sí
Ripollès	Ulldeter	1.023,7	+10%	Sí
Cerdanya	Das-Aeròdrom	504,9	+15%	No
Cerdanya	Malniu	795,0	Prop de la mitjana	No
Cerdanya	Puigcerdà	485,7	Prop de la mitjana	No

VALENTINA RAFFIO
Barcelona



Poca preparació per a la nova era dels extrems climàtics

Mentre els efectes del canvi climàtic s'acceleren, l'execució de la bateria de mesures proposades pal·liar fenòmens com les pluges torrencials, van a mig gas

Les ciutats on vivim, les xarxes de transport amb què ens desplacem i, en general, tots els aspectes que conformen la nostra vida tal com la coneixem van ser dissenyats per a un clima que ja no existeix. Els episodis de calor extrema de l'estiu passat ja van demostrar que ni les nostres llars ni moltes de les rutines que fins ara donàvem per fetes són compatibles amb un clima d'extrems. Ara, al començament d'una tardor que es preveu torrencial, el tren de tempestes que ha travessat Catalunya ha tornat a demostrar, una vegada més, que mentre el canvi climàtic avança a un ritme cada vegada més accelerat, les mesures d'adaptació necessàries per reduir-ne l'impacte encara són lluny de ser suficients. Davant aquest escenari, els experts reivindiquen no només aprofundir en el diagnòstic dels impactes en cada sector, sinó també, sobretot, desplegar com més aviat millor solucions i protocols específics perquè, quan arribi un altre extrem climàtic, provoqui el mínim de danys possible.

Fa només vuit anys, un estudi de la Universitat de Twente afirmava que més del 80% de les ciutats europees no tenien cap pla d'adaptació davant els escenaris de risc climàtic. Des d'aleshores, segons corrobora un treball de la Comissió Europea, s'ha avançat fins al punt que, ara per ara, gairebé totes les grans ciutats del continent disposen de plans específics sobre la gestió de riscos naturals i adaptació als escenaris del canvi climàtic. A Espanya, per exemple, un informe del Ministeri de Transició Ecològica identifica un total de 141 riscos climàtics als quals s'enfronta el territori i planteja mig centenar de mesures de resiliència. A Catalunya, el Govern també ha fet un estudi sobre la qüestió i ha identificat un total de 312 solucions concretes estructurades en 76 objectius operatius que s'han de desplegar entre ara i, a tot estirar, el 2030. El problema és que, malgrat això, en la majoria dels casos les mesures continuen encallades en uns llimbs difícils de resoldre.

Traves estructurals

Segons apunta un informe del Banc Europeu d'Inversions en què s'ha analitzat l'execució dels plans climàtics de més de mil ciutats europees, gairebé dos terços dels municipis afirmen que tenen dificultats per trobar finançament específic per a les inversions climàtiques i gairebé la meitat també esmenten la lentitud dels processos regulatoris. Però, segons expliquen experts com Annelies Broekman, del CREAF, el problema de fons és que la filosofia que hi ha darrere d'aquests programes continua prioritzant els «pedaços temporals», com ara reforçar les barreres de contenció en zones inundables, en lloc d'apostar per mesures realment transformadores com tornar als rius el seu espai natural, evitar la construcció en zones exposades a inundacions i recuperar la capacitat del territori per absorbir i canalitzar l'aigua de manera natural mitjançant, per exemple, la construcció de parcs inundables i canals per deixar fluir l'aigua.

«Crear barreres de protecció o millorar els sistemes d'alerta anticipada és important, però encara ho és més entendre que hem de deixar d'intentar dominar la natura i aprendre a conviure amb les seves dinàmiques. Sobretot ara que estem entrant en una nova era d'extrems», comenta l'especialista en gestió de l'aigua i mesures d'adaptació climàtica.

En aquest sentit, Broekman defensa que ja no n'hi ha prou de protegir les infraestructures davant les pluges torrencials, sinó que també cal reduir-ne l'exposició al risc. Això implica «prendre decisions molt més complexes i políticament incòmodes», com replantejar els usos del sòl i limitar determinades activitats econòmiques en zones vulnerables.

Ciutats impermeables

«Hem construït ciutats senceres d'esquena als cicles naturals de l'aigua, amb entorns urbans dominats per l'asfalt i els materials impermeables, incapaços d'absorbir les precipitacions i que se saturen davant episodis de pluges torrencials. Això ens ha abocat a una situació insostenible en què n'hi ha prou amb una sola tempesta perquè tot quedi col·lapsat», explica en aquesta mateixa línia Anna Solé, membre del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya.

Per adaptar-nos a la nova realitat climàtica, afirma aquesta experta, hauríem d'invertir aquesta lògica i «deixar de tractar l'aigua com un problema del qual cal desfer-se i començar a dissenyar ciutats capaces de retenir-ne i aprofitar-ne». Per exemple, substituint l'asfalt per zones verdes capaces d'absorbir l'aigua en situacions com aquestes o creant parcs inundables i «sistemes esponja» que permetin evitar els danys causats per les pluges, així com recollir, emmagatzemar i reutilitzar l'aigua derivada d'aquests episodis. «Hem de recuperar la filosofia de les ciutats construïdes al voltant de l'aigua i no en contra seva», insisteix l'especialista, que, a més, reivindica que moltes de les mesures per mitigar l'impacte de les pluges torrencials també són útils per combatre la calor i reduir la contaminació a les ciutats.

Reial decret en l'aire

Al juliol, el Govern va anunciar que preparava un nou reial decret llei per millorar la preparació dels municipis espanyols davant episodis de pluges torrencials i inundacions. La proposta incloïa mesures com endurir els requisits de construcció en zones inundables, fer pujar encara més la cota dels habitatges per evitar que, en una eventual riuada, l'aigua pugui arribi a zones habitables, instar els municipis a elaborar nous plans d'adaptació davant les inundacions i promoure el desplegament de barreres temporals i portes estanques per evitar que l'aigua entri a les plantes baixes dels edificis durant episodis extrems.

El text ja ha superat la fase de consulta pública i en aquest moment està en procés de revisió dels comentaris i les al·legacions rebuts. El seu futur, però, continua sent incert, ja que no és clar que, amb les eleccions generals convocades per al 29 de novembre, el Govern disposi de prou temps per completar la tramitació i aprovar així la norma al Consell de Ministres abans dels comicis.

Segons reivindica la comunitat científica, el disseny i el desplegament d'aquestes mesures d'adaptació climàtica s'haurien de portar a terme amb «ambició», «rapidesa» i una mirada transversal. El geògraf Marc Parés, de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), adverteix que els barris amb menys poder adquisitiu acostumen a estar més exposats al risc d'inundació i disposen de menys recursos per afrontar-ne les conseqüències.

Parés també defensa la necessitat de formar i conscienciar la població. «Hem d'invertir en mesures per protegir els territoris, però també en formació de la població perquè sàpiga com ha d'actuar davant aquests escenaris», argumenta aquest expert, que reitera que la veritable adaptació climàtica no consisteix únicament a transformar les infraestructures, sinó també a preparar la societat per conviure amb els fenòmens extrems, amb protocols d'actuació clars, accessibles i eficaços que permetin anticipar-se als riscos i saber com s'ha de respondre quan es materialitzin. Tant si es tracta de pluges torrencials, onades de calor o sequeres com de qualsevol altre extrem climàtic. ■